

Sağlık hizmetleri genel olarak sağlığın korunması ve hastalıkların tedavisi için yapılan çalışmalar anlamında kullanılır.Bu hizmetler;

- Koruyucu hizmetleri,
- Tedavi hizmetleri,
- Rehabilitasyon hizmetleridir.

Vektör kontrolü koruyucu hizmetlerinin bir gurubu olan çevreye yönelik hizmetlerde yer alır.Çevreye yönelik hizmetlerin amacı,çevremizde sağlığı olumsuz etkileyen biolojik,fizik ve kimyasal etkenleri yok ederek veya kişileri etkilemesini önleyerek çevreyi olumlu hale getirmektedir.Bu hizmetlere çevre sağlığı hizmetleri denir.Sanitasyon,hijyen terimleride eş anlamda kullanılmaktadır.

Çevreye yönelik sağlık hizmetleri bu konuda özel eğitim görmüş biyolog,ziraat mühendisi,kimyager,halk sağlığı uzmanı,veteriner,teknisyen ve benzeri meslek mensupları tarafından yürütülür.

Haşere Kontrol Mücadelesinin Önemi

a. Çevre sağlığı yönünden :

Haşere Kontrol Mücadelesinin en önemli amacı kentlerde sağlıklı bir çevrenin oluşmasını sağlamaktır. Bundan dolayı çevre sağlığının önemi haşere kontrol mücadelesinin temel taşlarından biridir.

Çevre sağlığının korunması iki temel amaca hizmet etmektedir.

- Sağlıklı ve modern yaşama ortamları sağlamak
- İndirekt olarak sağlık ve ekonomik problemleri önlemektir.

b.Vektör hastalıkları yönünden :

Haşereleer vektör olarak taşıdııkları bulaşıcı hastalıkları değişik konaklara uğramalarından dolayı canlılar arasında sürekli bir transfere neden olurlar.

Özellikle kent zararlıları olarak adlandırdığımız sivrisinekler ve karasinekler hastalık bulaştırma riski en yüksek haşereleerdir. Bundan dolayı kent zararlıları ile mücadele de sivrisinekler ve karasinekler önemli bir yer tutmaktadır.

Kent zararlıları ile mücadelenin en önemli nedeni vektör hastalıklarını önleme çabası olmalıdır. Zira yüzyıllar boyunca insanoğlunu tehdit eden vektöriyel hastalıklar bugün bile gelişmiş ülkeler de dahil bir çok ülkede sorun soruşturmaya devam etmekte ve insan sağlığını tehdit etmektedir. Aşağıda sivrisinek ve karasineklerin taşıyıcılığını yaptığı bazı vektör hastalıkların önemlileri belirtilmiştir.

Sivrisineklerin neden olduğu bulaşıcı hastalıklar

- Sıtma
- Flarya
- Deng Humması
- Ensefalit

Karasineklerin neden olduğu hastalıklar

- Deri Enfeksiyonları
- Hepatit - A
- Tifo
- Paratifo
- Kolera
- Dizanteri

Haşere Kontrol Metodu Seçiminde Başlıca Kriterler

1. Programın amacı kesin olarak bilinmeli, kontrol amacıyla Mortalite veya Morbitide oranlarındaki azalma oranları belirlenmelidir.
2. Maliyet ve Ekonomi. Maliyet-etkinlik değerlendirmesi yapılmalıdır.
3. Metod uygulanabilir (feasible) ve basit yerel şartlarda uygulanabilir olmalıdır. Metod, mevcut kaynak (finans, insan kaynağı, operasyonel ve idari) temellerine göre seçilmelidir.
4. Prosedür insanlar ve çevre için güvenli olmalıdır. Risk-Kazanç oranı tahmin araştırması yapılmalıdır.
5. Program yerel şartlara uygun olmalı ve halk tarafından kabul edilebilmelidir.
6. Firmamız Her zaman vektör kontrolüalışmalarında, bilimsel olarakalışan firma olmuştur.